

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876
NO. 300. — ŠTEV. 300.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 23, 1926. — ČETRTEK, 23. DECEMBRA 1926.

TELEFON: CORTLANDT 287

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

DAVIDOVIČ NAJ SESTAVI KABINET

Jugoslovanski kralj se je obrnil na Davidoviča, da sestavi narodno ministrstvo, ko je odklonil Uzunovič poverjeni mu mandat. — Dvom o možnosti njegovega uspeha. — Davidovič se bo posvetoval s strankarskimi voditelji. — Slovenci zahtevajo svoje pravice kot najbolj razviti del države.

BEograd, Jugoslavija, 22. decembra. — Po štirinajst dni trajajočih neuspešnih poskusih, da stvari kabinet, je opustil ministrski predsednik Uzunovič včeraj popoldne to svojo namero, ko je informiral kralja, da mu je nemogoče doseči soglasje z različnimi strankami.

Zvečer je poveril kralj Ljubi Davidoviču, bivšemu ministrskemu predsedniku, voditelju združenih demokratičnih in bosnaških mohamedanskih strank, nalog, da sestavi obširen koncentracijski kabinet, ki bo zmožen vzdržati delavno večino v sedanjem parlamentu.

Profesor Davidovič je sprejel, čeprav le malo upa na uspeh. Danes bo pričel pogajanja z desetimi drugimi strankami.

Medtem pa se je politični položaj odločno poslabšal vsled včerajšnje izjave dr. Ante Korošca, da je njegova slovenska klerikalno stranka sklenila zapustiti Beograd, ker nočejo srbske stranke ugoditi njeni zahtevi, da se stori kaj za Slovenijo. Poslanci se bodo vrnili v Slovenijo ter pustili, da določi slovenska javnost njih bodočo politiko.

Ker kontrolira dr. Koršec Slovenijo še bolj končno kot pa Radič Hrvaško, ne bo njegov povratek v domovino izboljšal prilik Davidoviča, da nudi kralju Srbov, Hrvatov in Slovencev kabinet, katerega si želi.

Profesor Davidovič uživa veliko kraljevo zaupanje. Davidovič je še bolj ojačil njegov pribocnik Voja Marinkovič, ki je ustvaril leta 1924 blok, dovoljujoč opoziciji prvikrat izza vojne, da izzene iz urada Pašičevu radikalno stranko.

Marinkovič je eden najbolj pretkanih in zmožnih jugoslovenskih politikov. On hoče, da bi Francija podpisala pogodbo glede albanskega vprašanja, ker hoče z vsemi miroljubnimi sredstvi odstraniti nevarnost, katero predstavlja Albanija.

Glasi se, da se poteza Davidovič za priznanje sovjetske Rusije in da ne vidi v teh odnosajih nobene nevarnosti, da bi se komunizem razširil po Jugoslaviji.

Njegovo stališče napram zunanjim zadavam obvladuje v glavnem albanski položaj, ustvarjen vsled zadnje italijanske pogodbe, katero smatra za skrajno resno, kot tudi vsi ostali politični voditelji. Zavzema se, da koncentriра Jugoslavija vse svoje napore, da si pridobi podporo Anglije, katero smatra za najbolj važno v tem vprašanju. On je tudi proti temu, da bi Jugoslavija sprejela ponudbo Albanije, da podpiše z Beogradom pogodbo, slično oni z Italijo, razven če bi to pogodbo Anglia jamicila.

V slučaju, da uspe, bo Davidovič najbrž tudi zunani minister. To mesto je zavzemal leta 1924. Najbrž bo postal zunani minister neglede na to, kakšna vlada bo stvorjena.

Ce se bo pojavit razkol z radikalno stranko, bo moral združiti Davidovič Hrvate, Slovence in vse druge stranke, da bo imel dvomljivo večino.

Dr. Korošec, katoliški duhovnik, ki je dosti mlajši kot pa starina Davidovič, je istotako obrazložil svoje nazore.

Na temelju postave, ki bo uveljavljena januarja meseca, je bila Jugoslavija razdeljena v tri in trideset departmetov, ki se prav nič ne ozirajo na zgodovinske provincialne črte. Slovenija pa je pri tem boljše izpadla kot pa Hrvaška, ker je bila razdeljena le v dva departmeta.

Dr. Korošec je nasprotoval temu razcepljenju ter zahteval, naj ostane Slovenija enota ter uživa dosti večjo avtonomijo kot pa jo dovoljuje nova postava. On sicer ne zahteva, da se Jugoslavijo organizira na federalni podlagi, vendar pa hoče, da ima Slovenija svoj lastni provincialni parlament, zborujoč v Ljubljani.

Petrolejski mogotci so se uklonili.

Sinclair Co. je objavila, da je dosegla dogovor z mehiško vlado. — Petrolejski magnatje so se uklonili mehiškim postavam glede zemljišč in petroleja.

MEXICO CITY, Mehika, 22. decembra. — Mehiska vlada je danes oficijelno objavila, da so se Sinclairjevi interesi v Mehiki uklonili postavam, ki se tičajo inozemskih zemljišč in petrolejskih pravie v Mehiki.

Podpredsednik Sinclair Central American Oil Co., Watts, je to praktično potrdil pred svojim odpotovanjem v New York. Izjavil je, da je prišel po premotritvi razmer na zaključku, da ne obstajajo nikake težkoče, katerih bi ne bilo mogoče rešiti na prijateljski način med vlado in zastopniki petrolejskih družb.

Danes je stopila v položaj kot faktor možnost kompromisa med vlado ter inozemskimi petrolejskimi družbami.

Vladni industrijski departement je razdelil včeraj med družbe aplikacijske formularje za koncesije in s številnih strani se jasno nagnilo, da bo mogoče sklenjen kompromis.

Družbe naj bi dobile na njih pravilne za potrebu pravnih načinov in najemninskih pravie konesije, potem ko bi se administracija po premotrenju dokumentov preričala, da se je vršilo legalno izkoriscenje. Nato naj bi prišlo dotedne družbe brez nadaljnili formalnosti v postavno posest tozadnevoj ozemelj.

Dotedna postava, ki dolgača to postopanje, bo postala pravomočna dne 1. januarja. Proti tej postavi je dvignil ameriški državni departement ugovor z utemeljito, da je postava konfiskatorija.

Podelitev konesije je odvisna od dokaza, da se je dotedno ozemlje izrabljalo že pred 1917. Prenos teh konesij na druge vlade ali družbe je prepovedan.

Copeland zahteva sprejem proti-stavkarske predloge.

WASHINGTON, D. C., 21. dec. Senator Royal Copeland iz New Yorka je izdal včeraj izjavo v zvezi z njegovo predlogom, tikajoč se odredb proti premogarski se. V svoji izjavi je zahteval hitri sprejem te predloge.

— Vsa znemanja kažejo, da bo izbruhnila stavka ali da se bo pojavilo izprtje, vsed katerega bodo ohromljene industrije te dejale, ko bo potekel sedanji mezdni dogovor v poljih mehkega premoga. — je izjavil Copeland. — Ko bo potekel dogovor, bodo seveda stavili premogarji nove mezdne zahteve, da dobre majhen del velikih dobičkov, kateri so napravili lastniki premogovnikov tekom stavke angleških premogarjev. Delodajalec na drugi strani pa so trdni svojem sklepku, da potisne meze navzvod, proti čemer se bodo borili premogarji z vsemi sredstvi, ki jih imajo na razpolago.

Senator se boji posledie takih stavke za industrije ter hoče vsled tega podvezati delaveem edino orje, katero imajo v rokah, da izboljšajo svoj položaj.

Slovenska vest.

V New York City se je poročil Mr. Anton Šabec z Miss Valérie Hartmann. Čestitamo!

Francoski napadalec oproščen.

Francosko vojno sodišče je v Palatinatu obsodilo pet Nemcev na ječo, a oprostilo franc. poročnika, ki je ubil enega Nemca ter ranil dva.

PARIZ, Francija, 22. decembra. — Mehiska vlada je vredno oprostila poročnika Rouzierja, francoskega rezervnega častnika, ki je bil obtožen, da je preteklega septembra ubil v zasedenem ozemlju enega Nemca ter ranil dva.

Njegov napadalec z dvema izjema, so bili obojeni: Mathes na dve leti ječe; Fechter na šest mesecev; Arbegast in Kegler na šest mesecev.

Poročnik Rouzier je rekel: — Če sem zakrivil obojanja vredna dejanja, jih obžalujem. Istotko obžalujem, če sem škodoval svoji deželi, polkovniku in polku.

Poveljujoči častnik Rouzierja, polkovnik Tribout, je rekel, da so bili odnošaji med vojaki in domačini prijateljski, dokler ni spravila nezasposlenost nezaželjivih elementov v miroljubno mestecu Germersheim. Rekel je, da je skušal izpremeniti vojašnice polka, ker se je bal, da bodo slabi odnošaji posledica prihoda novodošlih.

Krajne oblasti niso hoteli izpraviti ničesar storiti, da izboljšajo razmere, a so pozneje ponudile pomoč ter držale svojo besedo. Obrnjeni proti nemškim jetnikom je rekел:

— Ti mladi ljudje s šovinističnimi duhovi niso resnični krive. Kar pa se tiče Rouzierja je pa bila njegova usoda. V svoji duši nvesti sem prepričan, da je nedolžen.

Francoski obtožitelj, kapitan Tropet, je bil zelo strog z Rouzierjem, ko je rekel:

— Bil je mlad častnik, ki se ni držal pravil previdnosti in primernega obnašanja vspriča nadležnega dela prebivalstva. Ko je stjal, ni nastopil v legitimni samoobrambi, a je imel opravici provokacije.

Ko je zahteval zaporno kazeno za častnika, ni obenem zahteval obsojitev Nemcev.

BERLIN, Nemčija, 22. dec. — Oproščenje francoskega častnika Rouzierja in kaznovanje obtoženih Nemcev sta vzbudila tukaj razburjenje, katero je mogoče primjerati z onim v časih, ko so se rukarske čete spopadle s prebivalstvom.

Ceprav je Nemčija članica Lige in čeprav obstajajo Locarno, Thoiry in drugi dogovori, iz katerih je razvidno, da si žele državnik obvezati z onim v časih, ko so se rukarske čete spopadle s prebivalstvom.

— Vsa znemanja kažejo, da bo izbruhnila stavka ali da se bo pojavilo izprtje, vsed katerega bodo ohromljene industrije te dejale, ko bo potekel sedanji mezdni dogovor.

Nasproti lige in Locarna se poslužujejo tega dogodka izjavo, da je brez koristi poskusiti uveljavljenje prijateljskih odnosa, ce se vojaške sile poslužijo svojih prerogativ, da ponižujejo mezdne zahteve, da ne dele francoske vojaške sile idealov, ki so lastne sestavitev omenjenih dogovorov.

Nasproti lige in Locarna se poslužujejo tega dogodka izjavo, da je brez koristi poskusiti uveljavljenje prijateljskih odnosa, ce se vojaške sile poslužijo svojih prerogativ, da ponižujejo mezdne zahteve, da ne dele francoske vojaške sile idealov, ki so lastne sestavitev omenjenih dogovorov.

Senat se boji posledie takih stavke za industrije ter hoče vsled tega podvezati delaveem edino orje, katero imajo v rokah, da izboljšajo svoj položaj.

BUFALO, N. Y., 22. decembra. — James Volker je bil včeraj tukaj od neke porote spoznat krimiv umora po drugem redu, na temelju obdolžbe, da je prodajal strupeno žganje, ki je povzročilo smrt štiridesetih ljudi. Obsojen je bil na jačo od petnajstih do tridesetih let.

Izjava zveznega suhaškega glavarja.

Zvezni suhaški glavar je izjavil, da se bliža konec velikih butlegarskih organizacij. — Glajenje poti za izvedenje postave.

CHICAGO, Ill., 21. decembra. — V teku par mesecev bo vlada ustavila delovanje butlegarskih ringov v narodnem in meddržavnem obsegu in ko bo prišel ta čas, po postala prohibicija krajevni blem, ker so lahko vsaka občina zase dolgočila, kako strogo hoče izvesti prohibicijo postavo. To je povedal včeraj na zborovanju tristotih izdelovalcev sladnih pičev vrhovni prohibicijski agent, general Lincoln Andrews.

Vlada, — je rekel general, — ima tri neposredne cilje. Ustaviti hoče vtihotapljanje zganjih pičev iz inozemstva v Združene države: uporabo trgovskega alkohola v pitne svrhe in zavrnitev starih pivovarn, ki se vedno izdelujejo resnično pivo.

— Mi nismo še vsega tega izvršili, — je rekel, — a skušamo ter lahko vidimo svojo pot do popolnega uspeha. Ko bo to izvršeno, bo uničena nepoštovna trgovina s pičevami, nakar se bodo lahko krajevni uradniki pečali s problemom v krajevjem obsegu.

General Andrews je rekel nadalje, da ni kongres nikdar nameraval zahtevati od prohibicijskega urada, da bi storil kaj več kot poslušati narodne in krajevne kanale butlegarske trgovine.

— Zvezna vlada se ne bo pečala s problemi vsake posamezne občine, — je rekel. — Ni njen namen oropati katerokoli občino njene samovlade.

Rusija bo uvedla metrski sistem.

MOSKVA, Rusija, 22. decembra. — Skorajšnjo uvedenje metrskega sistema bo kmalu uveljavljeno, ker je podelila sovjetska vlada neki francoski tvrdki, ki izdeluje metrske instrumente, konesijo za dvajset let. Dosedajni sistem je utriž in mere v Rusiji se razlikuje od vseh drugih sistemov na svetu.

Blagajna ukradena iz banke.

INDEPENDENCE, Kansas, 22. decembra. — Roparji so ukradli včeraj ponoči v Buffalo državno banko, Buffalo, Kansas. Poteznili so blagajno iz poslopja, ko naložili na tovorni avtomobil ter se odpreli. V blagajni je bilo \$4000 v gotovem denarju ter veliko število akej in drugih vrednostnih listin.

BENITO MUSSOLINI IN PAPEŽ

Nagovor papeža smatrajo za izzziv. — Mussolini je mnrena, da se obrača proti pravici fašizma, da kontrolira vzgojo mladine. — Pravi, da ne bo izpremenil politike.

RIM, Italija, 22. decembra. — Popolnoma novo vprašanje je včeraj zatemnilo obzorje neprestanih naporov ministrskega predsednika Mussolini, da uveljavi trajne prijateljske odnose med cerkvijo in državo. Italijanska vlada je razlagala kritike, izrečene v nagovoru papeža, kot obračajoče se proti pravici fašizma, da kontrolira vzgojo italijanske pravice.

Govor papeža, v katerem se je obrnil proti politiki fašizma, smatrajo za najbolj važno politična izjavvo izza pričetka sedanjega ponifikata.

Vlada smatra za manj pomembno podrobnost dejstvo, da je papež izrecno zavrgel fašistovsko pojmovanje države ter strogo oprostil sporadična nasilna dejanja proti katolikom. Nasilja, s katerimi se je peč

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saksler, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopisi bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembri kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitrejš najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.



DVAJSETA POŠILJATEV ZA POPLAV- LJENCE

Včeraj smo odpremili v domovino dvajseto pošiljatev za nesrečne poplavljence.

Osemnajsto in devetnajsto pošiljatev so tvorili pri spevki rojakov iz Pittsburgha, Pa., in iz Forest City, dvajseto pošiljatev pa tvorijo prispevki sledenih darovalcev:

P. Kusljan, Homedale, Ida.	\$ 2.50
Frank Javornik, Oakville, Ont.	1.00
Frank Kopitar, Box 137, Cass, W. Va.	1.00
Andy Zemlak, Glenwood Springs, Colo.	1.00
Jože Zelenec, 62 Prospect St., Greenwich, Conn., nabral	13.00
Fr. Bastič, 2403 So. Hamlin Ave., Chicago, Ill.	2.50
Maks Ostrelč, Box 53, Wyatt, W. Va.	1.00
Mary Kobilea, 231 Himrod St., Brooklyn, N. Y.	1.00
J. Walter, R. 6, Neosho, Mo.	50
Mike Pike, Box 63, Jenny Lind, Ark.	1.00
Fr. Kodelja, za društvo št. 107 S. N. P. J.	1.00
Tony Chabul, Box 265, Mobic, W. Va.	1.00
John Kramer, 5301 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio	10.00
Charles Roth, Sheffield, Pa., nabral	1.00
Anton Kotar, 14510 Thames Ave., Cleveland, Ohio	2.00
Joe Vojin, 2121 Magnolia St., Pittsburgh, Pa.	10.00
Louis Durchich, 683 Onderdonck Ave., Ridgewood, N. Y.	10.00
Frank Knapp, Box 195, Widen, W. Va., nabral	1.00
Jos. Jaklej, 1184—60th St., Cleveland, Ohio	1.00
Mike Sluga, Star Route, Eldred, Pa., nabral	1.00
Mrs. V. Omeje in Anton Justin, Valley, Wash.	13.00
Math Wolf, Box 516, Wilmerding, Pa.	1.00
Anton Knause, R. F. D. 1, Box 14, Hightower, Tex.	1.00
Ino Alich, Box 543, Key West, Florida	1.00
Fr. Peterka, 325 Alpha Place, Glendale, L. I.	2.00
Fr. Kobola, 835—1st Ave., New York, N. Y.	3.00
Franciška Haine, 1195—1st Ave., New York, N. Y.	50
Jos. Bajt, Box 181, Glen Carbon, Ill.	1.25
Rado Vaupotich, 22—15—28 St., Astoria, L. I.	1.00
Anton Birk, 1811 Stephen St., Ridgewood, N. Y.	1.00
Fr. Miglič, 64 Prospect St., Struthers, O.	50
Jery Koprivšček, 430 East 5th St., Bethlehem, Pa.	1.00
Florian Adamich, Canon City, Colo.	1.00
John Robas, 1107 East 61. St., Cleveland, Ohio	2.00
Martin Bogataj, Farmar, Sask., Canada	4.00

Skupaj ... \$104.85

Denar je bil poslan v dolarskem čeku Rdečemu Križu v Ljubljano z izrečenim naročilom, naj ga uporabi za največje reveže po očnih krajih, kjer je povzročila povodenj največjo škodo.

Včeraj smo tudi sprejeli iz domovine potrdilo za sprejem četrte pošiljatve.

Potrdilo se glasi:

"Sprejeli smo četrto zbirko naših amerikanskih rojakov v korist poplavljencev in sicer ček za \$103.45. Prosimo Vas, da cenjenim darovalcem v imenu ubogih poplavljencev sporočite našo najiskrenješo in najudanejšo zahvalo."

Sprejmite izraze našega iskrenega spoštovanja.

V Ljubljani, dne 6. decembra 1926.

Dr. Krajči,
predsednik ljubljanskega oblastnega odbora
Rdečega Križa SHS, Ljubljana."

Upamo, da bo mogoče poslati do Novega leta še eno pošiljatev v ta prekoristen namen, pred Novim letom bom pa objavili seznam poslanega denarja.

Dotični seznam bo jasna priča bratoljubja in požrtvovnosti ameriških Slovencev.

Kočaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

SLOVENSKI DOM V NEW YORKU

Rieka za Slovenski Dom v New Yorku je zopet oživila.

Zadnji čas je bila precej mrtva.

Sredi lanske slammikarske sezone so rekli, da se je ne izplača oživljati, ker je večina newyorških rojakov zaposlena.

Poleti je spala, češ, da se je večina slammikarjev podala na vakance.

Sedaj sredi slammikarske sezone je pa kokainizirali newyorški dopisnik "e" v "Amerikanskem Slovencu".

Tudi veselica bo prirejena v ta namen.

Koncem končev bo pa le dej, ostala, kajti Slovenski Naredni Dom v New Yorku je v sedanjih časih neizvršljiv.

Dopisnik v "Amerikanskem Slovencu" pravi črno na belem, da so delničarji v pretežni včini možje katoliškega duha.

Mi smo takoj vedeli, ko se je akcija za Slovenski Dom pred dobrim letom začela, da namerava Dom zgraditi gotova klika, ki pod kinko nepristranosti lovi delničarje in groše.

Ta svoj namen so dolgo časa tajili in skušali izpodbiti naše trditve, da bi bil nameravan Dom vse nekaj drugega kot zbljališče in zbirališče newyorškega slovenstva.

Ker se naše stališče v pogledu Doma ni niti za losomajalo, je dopisnik v "A. S.", najbrž po naročilu ali že vsaj z vednostjo gospoda doktorja Plešeta, javno oznanil, da nameravajo zgraditi Dom delničarji, ki so v pretežni večini vsi katoliškega duha.

Iza tistega časa, ko je začel divjati Koverta po Ameriki, je pojim "katoliški mož" izgubil svoj prvotni in resnični pomen.

Po Kovertovem mnenju se smejo imenovati "katoliški možje" edinole njegovi pristaši. Kdo ni njegov pristaš, nima po njegovem mnenju nobene pravice do katoličanstva, pa naj še tako pridno zahaja v cerkev in naj se vsak teden po parkrat vrača z odvezo domov.

Nadalje nam dopisnik odreka vsak vpliv v newyorški naselbini.

S svojim vplivom se nismo še nikdar ponašali.

Rečemo pa le toliko:

Če bi mi spoznali potrebo Slovenskega Doma, ce bili uverjeni, da res večina slovenske greaternewyorške naselbine stremi po njem, če bi bili prepričani, da bi bil Slovenski Dom v sedanjem času in v sedanjih razmerah greaternewyorškim Slovencem potreben, bi bil na pisali par besed v prilog Domu, priporočili bi akcijo ter pozvali rojake k njihovi narodni dolžnosti.

Posledica tega bi bila, da bi se danes Dom že gradil, ali bi bil pa že dograjen.

Ker pa vemo, da gre pri vsem tem le za čast in kredit nekaterih, ki skušajo pod plaščem nepristranosti povzeti svoj vpliv med lastnimi pristaši in ker uvidevamo, da je po Brooklynu in New Yorku dovelj privatnih špikizijev ter bi bila sramota za narod zgraditi narodni špikizi — smo v tem času in v sedaj obstoječih razmerah odločno proti Slovenskemu Domu v Brooklynu.

Dehničarji lahko grade Dom, če ga hočejo. Toda to bo njihov Dom, to bo dehničarski Dom, ne pa slovenski narodni.

Ako so delničarji naprešali toliko pijače, da ne vedo, kam žijo, naj postavijo na Linden Streetu in Grandview Avenue, oštarijo, nikakor pa ne Slovenskega Narodnega Doma.

Če bodo imeli srečo, lahko še dobro kupčijo napravijo, če jim pa usoda ne bo mila, naj sami sebi pripisajo, ne pa greaternewyorškemu slovenstvu.

ZA DENARNE VLOGE, ki jih prejmemo do vstevi 13. januarja 1927, plačamo po —

4%

obresti že od 1. januarja naprej.

Mesečno obrestovanje je posebna ugodnost, ki jo nudi naša banka vlagateljem.

Vse vloge stoje pod nadzorstvom bančnega oddelka države New York.

Ob Novem letu se Vam toraj nudi ugodna prilika, da pričnete novo oziroma povečate staro vlogo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Novice iz Slovenije.

Vlomilci v ptujski davčni urad pod klučem.

V mariborske zapore so 4. decembra pripeljali dva zelo nevarna vlemilec, ki imat na vesti celo vrsto drznih vломov. Poroča si svoječasno o vlonu v ptujski urad dne 7. marea, odkoder so vlonile odnesli 21.000 Din., izropani blagajni pa očividno radi naglega bega pozabili vlonilsko orodje.

Po dolgotrajnih poizvedbah, ki jih je vodil policijski nadsvetnik Kerševan, se je posrečilo ugotoviti izvor orodja (centralni seder spiralni sveder, zeleni vzdobji). Orodje je bilo kupljeno deloma pri Hirschlerju, deloma pri tvrdkah Hajoš ter Schuchardt & Schitze v Zagrebu. To orodje so prinesli postreški kratko pred ptujskim vlonom v neki hotel za Géza Farkaša iz Novega Bečja oziroma v Ernesta Hoeftnerja iz Novega Sada. Dejanski sta pod tem imeni nočevala tik pred vlonom dva tujca pri Osterbergerju v Ptaju in pred tem v Mariboru.

Za Hrvatsko in Slavonijo je prevzel zasledovanje zagrebško policijsko ravnateljstvo. Dogalo se je, da živita zarces osebe istih imen v Novem Bečju oziroma v Novem Sadu, ki sta svoje legitimacije prodala madžarskima državljanoma Josipu Jiringu in Štefanu Szabu iz Budimpešte. Na podlagi tiralice, ki jo je izdal državno pravdiščo, je novosadska policija dne 19. oktobra arretirala oba imenovana osuljencev iz Madžarske, ki sta po zaslijanju v Novem Sadu, Osijeku in Zagrebu bila prepeljana v Maribor. Po njunem dosledjanju priznani sta prišla oba radi brezpolnosti v Beograd z namenom, da si na nepošten način poiščeta denarja v Jugoslaviji. Priznava vloome Brčki, Sremski Mitrovici, Titel ter v županstvo v Vinkovcih in pa v davčni urad v Ptaju. Po ptujskem vlonu sta si lopavabila v Budimpešti novo vlonilsko orodje. Na povratku v Jugoslavijo pa sta prišla v Novem Sadu v roke policije. Samo priznani vloni obsegajo tavne velikanske vrednosti nad 870.000 Din. katere svote pa ne priznavata v celiem. Utremenjen je sum, da sta ta lopova vlonila tudi v meščansko šolo v Čankarjevi ulici in ljubljansko šolo v Razlagovi ulici v Mariboru ter v ljubljanske šole meseca decembra lanskoga leta.

Zagovarjala se bosta pred mariborskimi poročili.

Umor v polnoči v vinski kleti.
V Vitanu, okraj Ormož, so našli dne 9. maja posestnika Lopolda Praterja z razbito glavo mrtvega pred njegovo kletjo. O zločincih ni bilo sledu, ker starci Prater dozdevno ni imel sovražnikov. Pri truplu pa so našli tudi ženski robe, ki je končno izdal storilce. Najden je naglavni roben je bil last Praterjeve dekle, še 18 let stare M. Nemec, rojene v Stančinskem vrhu pri Štrigovi. Ta je najprej tajila, nazačuje pa je povredila, da je prejšnji večer vlečela svojemu gospodarju Praterju v Vodran in njenim ljubčkom. 19. letnemu Martinom Ivanušo, posestnikom sinom iz Šalove ter njegovim bratom, 21letnemu Vincencu Ivanušu, v kleti gospodarja Leopolda Praterja v Vitanu. Misli so, da je šel gospodar že spat, kakor je rekel pri večerji. Prater pa je postal tisto noč ţrte svoje nevredne dekle in pa svoje ljubezni. Namesto spat, je šel Prater na obisk k svoji ljubi, Otiliji Kozarjevi v Vuzmetine, kjer se je poslovil o polnoči. Bila je tema in deževno, zato je dala Kozarjeva Praterju dežnik in svetilko. Včasih usoda čudno razpreda svoje nit. Prater ni šel navrnost na svoj dom v Vodrancem, ampak je krenil k svojemu vingradu v Vitanu, ker je zadnji čas opažal, da mu neznanci kradejo vino iz kleti. Ravno ko je njegova dekla Marija Nemec z Ano Trstenjakovo v kleti natakal vino v steklenico, Nemec je držala steklenico, Trstenjakova pa sveti-

la, je nekako o polnoči vstopil gospodar Prater pograbil deklo in baje z lučjo udaril Trstenjakovo.

Ob sta uše iz kleti, zunaj pa sta se skrila v temo brata Ivanuša, ko sta videla prihajati Praterja. Ženski sta začeli klicati Ivanuša: "Udrite ga, le udrite ga!" in posebno Martina Ivanuša sta pozivali: "Vzemi nož, zakolji vrata, kar zakolji ga!"

Vsi obdolženci so najprej tajili, končno pa so pred sodi

ŽENSKA — NEKOĆ IN SEDAJ

Higijena delovne žene.

V zadnjem četrstotletju je že na temelju obračunala s preteklostjo ter stopila v odločeno borbo za enakopravnost z možem. To borbo vodi predvsem na gospodarskem polju, kjer si hoče izvojati popolno poklicno enakopravnost in dostop do vseh služb in poklicev, ki jih opravljajo možje. Če razumemo pod gospodarskimi razmerami splošno naraščanje prebivalstva, potem priznamo, da so gospodarske razmere od svoje strani mnogo pripomogle k takemu razvoju.

Tip delovne žene, ki je bil pred dvajsetimi leti še skoro popolnoma neznan, je danes vsakdanja prikazan. Ni skoraj rodbine, razen malih izjem izredno bogatih privilegiranev, kjer ne bi devojke morale v poklicno borbo. V največ slučajih sodelujejo v poklicnem življenju celo žene, da na ta način olajšajo možem zakonska bremena in skupino urede življenje na najugodnejši način.

Danes skoro ni več načelne zaprake za ženo, da vstopi v poljubno službo. Če še v vseh poklicih ni enakopravno zastopana, gre to večinoma na rovaš razmer.

Z rastovi mštevilom delovnega ženstva pa se pojavlja čedalje bolj akutna higijenska vprašanja, ki so v tesni zvezi z življenjem in nehanjem poklicne žene. Marsikateri poklic škodujejo ženskemu organizmu, vse niso pripravljene za trdo poklicno borbo. Glede na njen bitno nalogo treba tudi poklicno življenje delovne žene tako preurečiti, da ne bo trpeljena konstitucija in da bo mogla opravljati tudi svoje materinske naloge.

S tem se pojavlja potreba higijene žene. Ta oddelek higijene je še v povojih. Tu zdravniška vedala lahko odkrije marsikatero higijensko pravilo, da lahko marsikateri nasvet, kako živeti v prostem času in kako izrabljati moderne sporte, ritmično gimnastiko in televadbo za okrepitev ženskega telesa.

Ženske poklice delimo kakor moške: v ročne in duševne. Pri ročnih poklicih moramo paziti, da niso pretežki in da direktno ne škodujejo ženskemu telesu. Težki poklic škodijo materinskemu telesu. Posebno škodijo okostnjamku pojavljajo se krčne žile, ki so mestoma zelo nevarne za časa nočnosti. V tovarnah, kjer uporabljajo škodljive pline ali se razvijajo taki plini, treba paziti na ženske organizme. Veliko je obratov, ki razvijajo neznenoten prah in škodijo pljučam. Tudi domače industrijsko delo vsebuje razne nevarnosti. Deli dom v domače ogjišče in pa v delavnici. Žena vrši dvojno delo: kot mati in pa hišna gospodinja opravlja tekoča dela, po drugi strani pa sodeluje in pomaga pri prevzetem delu. — Žena večinoma teh del ne opravlja po dnevi in razteza delovni čas pozno v noč. S tem so združene težke poškodbe organizma. Pri duševnih poklicih odpadejo te vrste nevarnosti, zato pa so druge teme številnejše.

Higijena delovne žene naj-pazi na troje: da si žena že v mladosti utrdi telo in da se telesno in zdravstveno vsestransko zadovoljivo razvija. Razpoložljive sposobnosti naj odločajo o izbiri poklica. Končno naj žena pazi na to, da se med poklicnem življenjem primereno udejstvuje v modernih sportih, v ritmični gimnastiki in v televadbi. Tako udejstvovanje je zelo potrebno, da si ohrani telo pravno in zdravo, pa tudi odporno proti vsem zajedalecem njenega nežnega zdravja. Kljub temu, da se moderni sporti tako propagirajo, vidimo, da ženska mladina zanemarja ta del vzgoje. Za časa pubertete je deček mnogo bolj razvita kot deček, ki zaostaja s svojim duševnim razvojem, dokler kažejo deklec znake visoke inteligence. Pozneje se ta razvoj presekne in v deklecih nastane temelj duševnem začetku. Ker primanjkuje dekleci primerne energije, ki je da privzgorjiti le z napornimi trenagi in televadbi.

SPRAVLJANJE TRUPEL IZ PONESREČENEGA MOTORNEGA ČOLNA



PRED VELIKO BORBO NA KITAJSKEM.

Situacija na Kitajskem se zadnji čas poostrojuje v vedno večji meri. Po pravici so na zborovanju tretje internacionale v Moskvi z zmagovaljem razpravljal o razvoju domača vojne v Kini, zakaj dogodki zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici prave Kitajske. Sedaj prodirajo do zadnjih mesecov so zares prinesli zbelo lepe uspehe kantonskim četam, ki se boro pod zastavami boljševizma. Danes se lahko trdi, da imajo rdeče čete v posesti vse pokrajine južno od reke Jangtsekiang, tako da so razgospodarili domala že polovici pr

DRUŽINA LOSOV.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

18

(Nadaljevanje.)

Posestvo je bilo, kot je izvedela iz ust očeta, vredno več kot en milijon. Vedela je tudi, da je prinesel Lemkov vsako leto krog petdesto tisoč mark, ker je bil v dovršenem stanju. Kakšna dota bi bila to za njega, če bi njen oče podedoval Lemkov! Mesto tega pa so jo odpravili z malenkostjo. Ta brat njenega očeta, ki se je pojavil ob tako nepriljubljenem času, je dobil sedaj bogato dedičino, s katero je tako gotovo računala.

V resnici, otroci tega Amerikance so bili res na boljšem stališču kot pa ona in njen brat Boto. Njih oče si je pridobil lepo premoženje s svojo milarno in sedaj je dobil še Lemkov. Razvetege pa sta dobila še oba otroka vsak po petdeset tisoč. Strie Herbert ni posredoval Gite pravično testiral. Lahko bi pustil Amerikanec na stran, ker se slednji itak niso brigali zanj. Bilo je že žal, zelo žal, da je prisaš tako pogosto v Lemkov in da je s tako ljubezno skrbela zanj. Če bi le malo slutiha, kako bo testiral, potem bi se čisto drugače vedla napram njemu. Strie Herbert je bil zloben, zavrten človek, ki jih je vodil vse za nas.

Zadno zborovanje se je razložilo. Sosednji grajsčaki in nekateri eastniki iz bližnje garnizije, ki so pogosto uživali v njegovih hiših gostoljubnosti, so se odpeljali domov. Tudi baron Lindeck se je oddal. Nikdo ni vedel, kako naj se obnaša napram razočaranim Losovim. Vsi pa so občutili poželjeno, da se razgovarajo tem testamentu in v glavnem dediču, ki se je zopet pojavit na takoj predstavljanju.

Konečno so se tudi Losovi odpeljali domov. Le dr. Holm je ostal v Lemkovu, ker je moral kot upravitelj še marsikaj urediti.

Z dolgimi, bledimi obrazi so si se sedeli Losovi v vozu nasproti. Nobene besedice niso izpogovorili. Spodnja čeljust Kunoja se je večkrat brez moći povesila. Šele doma, v svojih štirih zidovih, se je izdijval. Drugače tako rezervirani, korektni mož se je vrgel na divan ter pričel tolči s pestmi naokrog, kot da ima pred seboj nekoga, ki je kriv, da ga je ta testament tako grozno razočaral. Najhujše, cesar se je bal, je bil, da bi moral deliti dedičino s Fricom. Sedaj pa je bil Frie glavni dedič in njega so odpravili z "bagatelo".

Pojavilo se je v njem strašno, paleče sovraštvo do brata ter je na "slaboumnega starca", ki je tako neodgovorno testiral.

Ko je še tako ležal, nezmožen obvladati se, je prišumela v sobo njegova žena. Tudi ona se je izdivljala v svoji sobi ter je bila sedaj zopet zmožna govoriti.

Tvoj stric je bil neodgovoren, to sem že vedno trdila. Boriti se moraš proti temu nesmiselnemu testamentu, Kuno. Najmanj moraš podedovati vsaj polovico s svojim bratom, — je rekla, tresoča se od ogorčenja.

Kuno je skočil pokonec ter pričel buliti vanjo.

Ničesar ni mogoče storiti, — prav ničesar. Sem že vprašal notarja. Proti testamentu se ni mogoče boriti. Ali, ta nesramni lump v Ameriki! Naravnost sramota je, da mu je dal ta slaboumnii starec tako prednost.

Gospa Helena je pričela trgati svoj robec.

In sedaj se bo vgnezdila ta propalica celo v naši neposredni bližini. Človek mora naravnost izgubiti razum . . . — je rekla, vsa iz sebe.

Več dni so hodili v Losovu mrko naokrog. Kadars so govorili med seboj, so le proklinali Amerikanec. Prav posebno Boto je skušal prekostiti samega sebe.

K temu je prišlo še v onih dneh zaročno obvestilo kontese Trassenfeld, ki se je v glavnem mestu zaročila z nekim tovariskom Botojem.

Boto je bil zopet za eno upanje revnejši.

Kakor hitro pa je prišlo to zaročno obvestilo, se je pojavila načudna izprenembra v obnašanju Botoja.

Nič več ni zabavljala na Amerikanec in kadar so starši stresali svojo jezo, je bil Boto tih in zatopljen vase.

Nekega dne, pri mizi, je prišlo nato na dan, kaj je povzročilo to izprenembra v mnemu. Ko so starši zopet zabavljali, je reklo s svojim afektiranim glasom:

— No, da, ostudno je strašno ostudno, da je staro možak tako bedasto testiral. To mi tiči naravnost v kosteh. Vse to ogorčenje pa prav nič ne pomaga. Papa, čel sem, da se ni mogoče boriti proti testamentu. Sedaj, hočem le še pripomniti, da se ne bo naš položaj prav nič izboljšal, če nastopimo sovražno napram novemu lastniku Lemkova. To bo ustvarilo le zlo kri v celi sosedčini, kajti stvar je žalibog znana vsepotovod. Svojega amerikanskega brata, dragi pa pa, žalibog ne moreš spraviti s sveta. Ne, ne, papa, pusti me izgovoriti, ker sem že pri tem. Hočem vam sedaj staviti predlog, ki mi po mojem mnenju slab. Imel sem namele s kontesom Trassenfeld. Žalibog pa se je zaročila z nekim mojim tovariskom. Iz tega ne bo torej nič. In dobrе partie so dandanes prokleto redke. Sedaj pa mislim takole. Tvoj brat ima hčerkico, ki je v godini starosti. Da spravim vse te zadrgice iz sveta, se hočem lotiti te male. Strašilo menda vendar ni.

Boto je umolknal, izmučen od tega dolgega govora. Njegova mati se je prva obvladala.

— Nemogoče, Boto! Hčerkica perice in majoratni dedič iz Losova, — to ne gre, — je vzklikanila ogorčena.

Boto si je mataknil monokel na oko.

— Da, že poznaš kako drugo rešitev, mama. Tudi jaz nisem posebno vzdružen vspričo misli na tako zvezo. Kljub temu pa je ta Elinor sijajna partija. Njen oče je že itak premožen mož — in sedaj še gospodar Lemkova. Saj vendar ni treba obečati na veliki zvoti, da je bila njena mati . . . No, pustimo te ter skušajmo pozaviti. Izobražena bo ta Elinor gotovo, za to jamči njen oče. Kaj meniš, papa?

Kuno Losov se je pogladil po glavi.

— Hm, — mislim, da bi postal v svojem polku nemogoče, če bi se izvedelo, da je imela tvoja žena . . . tako mater, — je reklo nervozno.

Boto je izpustil monokel.

— Mogoče in celo vrjetno. Za večno pa vendar ne morem ostati v polku. Hotel sem vzet slovo v približno enem letu. Sedaj moram takoj delati pod tvojim nadzorstvom, kot si mi že sam rekel. In razventega bi se poslovil pred svojo eventualno poroko. Tvoj brat je imel v Ameriki velike tvornice in to je vse. Premislite celo stvar popolnoma mirno. Predvsem se moramo odločiti, kakšno stališče naj zavzememo napram Amerikanecem. Jaz sem za miroljubni ton, ki bi omogovil ujetekljenje intimnejših odnosov med malo Amerikanecem.

Posebno hitro se niso mogli sorodniki Botoja spriznati s te-

mislijo. Kuno se je moral boriti s svojim sovraštovom in gospa Helena s svojim ponosom. Gita je zaničljivo namrdnila usta. To Elinor je sovražila še predno jo je poznala.

Pričeli so debatirati sem in tja ter se niso mogli zediniti. — Prespijte to celo stvar, — je reklo konečno Boto. — Moguče bomo lahko jutri nadalje govorili o tem. Ne pozabite pa, da so bogate nevete kaj redko posejane. Pri marsikaj dolarsi princenji, ki se poroči v naše plemstvo se ne ve ničesar glede izvora in tudi nikdo ne vprašuje po njem. Denar je moč. Tukaj imam prav posebne prilike. Le lavirati moram skrajno spretno in ta Elinor bo vesela, če se bo mogla poročiti z majoratnim dedičem Losovom in njen oče bi brez dvoma navdušeno privoli.

Elinor Losov je sedela svojemu očetu nasproti v privatnem uradu slednjega.

Fric Losov je svoji hčerki raynokar sporočil, da bo zaključil svoje poslo do konca leta.

— Ce pojde vse dobro, bomo praznovali prihodnje božične praznike že doma, — je reklo ter globoko vzdihnil.

Elinor mu je smehljaje prikimala.

— Da, oče, krasno bo postalo. V svojem zadnjem pismu na stregi strica sem mu pisala, da si želim božičnega večera v staro domovini, nákar mi je odgovori: — V Lemkovu vam bo pripravljeno prvo božično drevesce.

Fric Losov se je zamišljeno nasmehnil.

— Če hoče Bog, torej prihodnji Božič. Imam tudi že kupca za Brooklynsko hišo. Prevzeti jo hoče s celo upravo. Vzeli bomo s seboj le, kar nam je najbolj ljubo in drag.

Elinor mu je položila roki na mizo.

— Najrajše bi, jutri odpotovala. Prijelo me je kot tebe, oče. Fric Losov je prikimala.

— Da, odkar sem zopet v zvezi s stricem Herbertom, odkar mi je v svojih pismih toliko pripovedoval o staro domovini, pričakujem komaj povratka. Vse vidim zopet živo pred seboj, — vse, kar mi je bilo ljubo in drag. Le ena stvar me boli, da moramo poslati tukaj mater. Ona bi šla tako rada z nami.

Elinor je skočila pokonec te stopila k svojemu očetu.

— Ona pojde z nami, oče, ker jo bomo vzel s seboj v svojih srčih. Ai si pozabil, kar je rekla pred svojo smrto: — Kadar se vrnete v domovino, in ne bom jaz mogla iti z vami, bosta šla z vami preko morja moja ljubezen in moja duša. — Tako je govorila mama, dragi oče. Kar je minljivega, puščamo od matere tukaj. Kar pa je nemiljivo, bomo odnesli s seboj v svojih srčih.

Fric Losov je trdno pritisnil hčerko k sebi.

— Ti draga tolažnica! Meni se zdi kot da govoriti mati iz tebe.

Pa vrnimo se k svoji zadavi. Še danes zvrečem hočemo govoriti z Mrs. Stemberg. Tudi ona mora še marsikaj urediti. Zelo ljubo mi je, da nas bodo spremljala. Imeli bomo namreč hišno damo, ki pozna naše navade. Tudi tam se bo kaj hitro privadila. Ž n ved moraš poiskati ter spraviti skupaj vse, kar hočemo vzeti s seboj.

Elinor je zopet sedla na svoje mesto.

— Gotovo oče, vse to se bo zgodilo.

Nekaj časa sta bila oče in hčerka zaposlna s svojim delom, natančno je prinesel služabnik pošto.

(Dalje prihodnji.)

J. Rosny:

Tatica.

Bil sem srečen ženin zelo zagoten, da vsakega posebej natančno preiščem. Govorila je malo in vedno z nekim skrivnostnim glasom. Bila je srečna in zadovoljna, ako je mogla ovijati vse svoje nehanje s skrivnostjo in blodi brez cilja po samotu.

Toda vse te njene lastnosti so odtehtale krasne oči, čudovita koža in očarljiva postava. Očarala me je tako, da nisem imel časa razmišljati o njenem zagotonem značaju. Imel sem jo nepopisno in rad in rajši bi se bil prebodel z mecem, kakor pa jo prepustil drugemu. Da, ecle noči sem prebodel pred vratimi njenih sobe. Ž sama zavest, da sem v njeni bližini, mi je bila neizreceno prijetna, a v njeni prisotnosti sem bil kakor vernik, ki kleči pred oltarjem in gleda, kako se spreminja kruh v svoje težke misli in zrak, nepremično v kamin, kjer je plameň. Da, da je bila moja žena.

Odkrito rečeno, me ta dogodek ni posluhnuši, da je bila moja žena. Kaj je bila tativna starinskega nakita v primeri z mojimi križi in težavami? Nič! Zato sem z mnogimi drugimi mirno čakal, kakšen bo konec te pustolovščine. V spremstvu dveh prič in komornika je začel Hestre najprej preiskovati pred vratimi njenih sobe. Ž sama zavest, da sem v njeni bližini, mi je bila neizreceno prijetna, a v njeni prisotnosti sem bil kakor vernik, ki kleči pred oltarjem in gleda, kako se spreminja kruh v svoje težke misli in zrak, nepremično v kamin, kjer je plameň. Da, da je bila moja žena.

Načrtoval sem, da bo vse dobro, da ne bo žalibog ne moreš spraviti s sveta. Ne, ne, papa, pusti me izgovoriti, ker sem že pri tem. Hočem vam sedaj staviti predlog, ki mi po mojem mnenju slab. Imel sem namele s kontesom Trassenfeld. Žalibog pa se je zaročila z nekim mojim tovariskom. Iz tega ne bo torej nič. In dobré partie so dandanes prokleto redke. Sedaj pa mislim takole. Tvoj brat ima hčerkico, ki je v godini starosti. Da spravim vse te zadrgice iz sveta, se hočem lotiti te male. Strašilo menda vendar ni.

Boto je bil zopet za eno upanje revnejši.

Kakor hitro pa je prišlo to zaročno obvestilo, se je pojavila načudna izprenembra v obnašanju Botoja.

Nič več ni zabavljala na Amerikanec in kadar so starši stresali svojo jezo, je bil Boto tih in zatopljen vase.

Nekega dne, pri mizi, je prišlo nato na dan, kaj je povzročilo to izprenembra v mnemu. Ko so starši zopet zabavljali, je reklo s svojim afektiranim glasom:

— No, da, ostudno je strašno ostudno, da je staro možak tako bedasto testiral. To mi tiči naravnost v kosteh. Vse to ogorčenje pa prav nič ne pomaga. Papa, čel sem, da se ni mogoče boriti proti testamentu. Sedaj, hočem le še pripomniti, da se ne bo naš položaj prav nič izboljšal, če nastopimo sovražno napram novemu lastniku Lemkova. To bo ustvarilo le zlo kri v celi sosedčini, kajti stvar je žalibog znana vsepotovod. Svojega amerikanskega brata, dragi pa pa, žalibog ne moreš spraviti s sveta. Ne, ne, papa, pusti me izgovoriti, ker sem že pri tem. Hočem vam sedaj staviti predlog, ki mi po mojem mnenju slab. Imel sem namele s kontesom Trassenfeld. Žalibog pa se je zaročila z nekim mojim tovariskom. Iz tega ne bo torej nič. In dobré partie so dandanes prokleto redke. Sedaj pa mislim takole. Tvoj brat ima hčerkico, ki je v godini starosti. Da spravim vse te zadrgice iz sveta, se hočem lotiti te male. Strašilo menda vendar ni.

Boto je umolknal, izmučen od tega dolgega govora. Njegova mati se je prva obvladala.

— Nemogoče, Boto! Hčerkica perice in majoratni dedič iz Losova, — to ne gre, — je vzklikanila ogorčena.

Boto si je mataknil monokel na oko.

— Da, že poznaš kako drugo rešitev, mama. Tudi jaz nisem posebno vzdružen vspričo misli na tako zvezo. Kljub temu pa je ta Elinor sijajna partija. Njen oče je že itak premožen mož — in sedaj še gospodar Lemkova. Saj vendar ni treba obečati na veliki zvoti, da je bila njena mati . . . No, pustimo te ter skušajmo pozaviti. Izobražena bo ta Elinor gotovo, za to jamči njen oče. Kaj meniš, papa?

Kuno Losov se je pogladil po glavi.

— Hm, — mislim, da bi postal v svojem polku nemogoče, če bi se izvedelo, da je imela tvoja žena . . . tako mater, — je reklo nervozno.

Boto je izpustil monokel.

— Mogoče in celo vrjetno. Za večno pa vendar ne morem ostati v polku. Hotel sem vzet slovo v približno enem letu. Sedaj moram takoj delati pod tvojim nadzorstvom, kot si mi že sam rekel. In razventega bi se poslovil pred svojo eventualno poroko. Tvoj brat je imel v Ameriki velike tvornice in to je vse. Premislite celo stvar popolnoma mirno. Predvsem se moramo odločiti, kakšno stališče naj zavzememo napram Amerikanecem. Jaz sem za miroljubni ton, ki bi omogovil ujetekljenje intimnejših odnosov med malo Amerikanecem